

Ngày thi: 28/9/2024

Thời gian: 120 phút

Chủ đề: MẠCH ĐỜI SINH SÔI

Vùng đất xứ Thanh không chỉ sinh ra những người con sẵn sàng xông pha khi Tổ quốc cần mà vẫn luôn nặng nợ ân tình với quê hương. Thương mảnh đất quê hương đói nghèo, ông Thảo luôn đau đáu: “Quê hương đã nuôi mình khôn lớn, cho mình một nền tảng để phát triển bản thân thì mình phải có trách nhiệm trả ơn nghĩa với quê hương”.

Để rồi ngày hôm nay, sau hơn 40 năm thành công nơi xứ người, khi cảm thấy bản thân đã có đủ tiềm lực để đầu tư phát triển quê hương, đôi vợ chồng tiến sĩ quyết định trở về vùng đất biển một thuở xác xơ, dốc hết công sức, tiền của tích lũy, dành dụm hơn nửa đời người nuôi hy vọng đưa vùng biển Hải Tiến trở thành một trong những điểm du lịch hấp dẫn du khách.

Để xương rồng có thể nở hoa, miền cát bỏng hoang sơ biết “trả vàng trả bạc”. Hành trình mà vợ chồng Tiến sĩ Lê Xuân Thảo và vợ đã đi qua chác chắn không hề dễ dàng. Ông Thảo chiêm tỉnh khái quát lại: “Làm việc gì lớn bao giờ chẳng gặp những khó khăn, thất thoát ban đầu. Nhưng từ những thất bại lại ló rạng cho chúng tôi ý tưởng sáng tạo mới”. Với ý chí phấn đấu không ngừng, nỗ lực vượt qua muôn vàn khó khăn, bằng tất cả tấm lòng yêu mến quê hương, ông Thảo cùng vợ đã gặt hái được những “quả ngọt” xứng đáng. Khu du lịch biển đã trở thành một khu du lịch đa chức năng, đạt tiêu chuẩn 3 sao, hệ thống các nhà hàng sang trọng, ... Nhìn cái cách mà những người con ưu tú đã và đang nỗ lực đóng góp cho sự phát triển của mảnh đất xứ Thanh này mới thấu hiểu hết ý nghĩa của hai tiếng quê hương.

(Trích Đi xa để trở về, Hương Thảo, dẫn theo baothanhhoa.vn)

Câu 1: (8.0 điểm)

Từ những suy nghĩ mà văn bản trên gợi ra và từ trải nghiệm cuộc sống, em hãy viết bài văn trả lời cho câu hỏi sau:

Điều gì khiến xương rồng nở hoa?

Câu 2: (12.0 điểm)

Bằng trải nghiệm văn học, em hãy viết bài văn về sự sinh sôi, phát triển của cuộc sống trong các tác phẩm văn chương.

----- HẾT -----

ĐÁP ÁN – BIỂU ĐIỂM

Câu	Nội dung	Điểm
1	Bài Nghị luận xã hội	8.0
	a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận Có đủ các phần mở bài, thân bài, kết bài. Mở bài nêu được vấn đề, thân bài triển khai được vấn đề, kết bài kết luận được vấn đề.	1.0
	b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận; triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm; vận dụng tốt các thao tác lập luận; kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng; rút ra bài học nhận thức và hành động. <i>Học sinh có thể đưa ra quan điểm riêng về cái tôi mà người trẻ cần tìm kiếm và xây dựng trong xã hội ngày nay. Sau đây là gợi ý cho một hướng giải quyết đề bài:</i>	0.5
	1. Giải thích: - <i>Xương rồng nở hoa:</i> là một hiện tượng hiếm gặp trong môi trường tự nhiên. Xương rồng thường sống ở những vùng đất cằn cỗi, khô hạn. Để có thể nở ra những bông hoa đẹp, những miền hoang mạc phải chắt chiu những dưỡng chất quý giá hơn vàng bạc để cung cấp cho cây. Cũng giống như con người, muốn gặt hái được những thành công tốt đẹp, dù hoàn cảnh có khắc nghiệt đến đâu, con người phải luôn biết kiên trì, chịu khó, áp ủ và vun đắp cho khát vọng của mình. - Ý kiến trên là lời khuyên sâu sắc, chân thành về cách thức để tồn tại và tiến tới thành công trong những điều kiện không thuận lợi. Với ý kiến đã nêu, tác giả câu nói đã đề cao tầm quan trọng của nghị lực sống bền bỉ trong mỗi con người.	4.0
	2. Bàn luận - Biểu hiện của một con người có nghị lực sống bền bỉ rất phong phú. Đó là những người sống luôn có ước mơ, lí tưởng và hoài bão, biết đặt ra cho mình những mục tiêu để phấn đấu, tiến về phía trước. Khi bắt tay vào thực hiện công việc, họ luôn cho thấy sự quyết tâm, nhiệt thành, năng nổ của bản thân. Đặc biệt, khi trải qua những khó khăn, gian khổ, họ luôn giữ vững một tinh thần kiên định, ý chí mãnh liệt và một niềm tin lạc quan về kết quả tốt đẹp từ sự cố gắng đã bỏ ra. - Người sống có nghị lực thường đạt được những thành công, những điều mà họ muốn. Bởi họ không bao giờ bỏ cuộc, hoang mang mà luôn tìm cách để giải quyết vấn đề vướng mắc. Họ biết học hỏi, lắng nghe ý kiến từ người khác; biết tận dụng cơ hội, dù ít hay nhiều, để phát triển bản thân. Vì thế, mà họ cũng thường nhận được sự ủng hộ, mến mộ từ mọi người xung quanh. - Người sống có nghị lực luôn mang trong mình một nguồn năng lượng tích cực, có những đóng góp ý nghĩa, thiết thực cho cộng đồng, xã hội. Không tầm gương sáng để người khác noi theo. Họ chính là những mầm xanh quý báu chỉ vậy, họ còn có khả năng lan tỏa tinh thần ấy đến mọi người xung quanh, là mọc lên từ những khắc nghiệt của đời thường.	
	3. Bài học nhận thức và hành động - Nhưng trái lại, trong thực tế, có rất nhiều người lười nhác, yếu đuối, không biết vươn lên sau những khó khăn, thất bại, mà chỉ biết than vãn, đổ lỗi,	1.5

	<p>buông xuôi,... Đây là một lối sống tiêu cực, dễ khiến con người lầm lạc vào những con đường bi quan, bế tắc.</p> <p>- Sống phải biết tin tưởng vào năng lực của bản thân; từ đó, biết tận dụng mọi khả năng, cơ hội để đối mặt với hoàn cảnh, vươn lên trên những trở ngại và quyết tâm đạt được những mục tiêu đã đề ra. Dù gặp thất bại cũng không nản lòng mà kiên nhẫn theo đuổi đến cùng, tự tin đứng dậy để bước tiếp. Sống phải có niềm tin vào sự công bằng của đời sống. Khi ta có cố gắng, có nỗ lực, thì ta sẽ tìm thấy cho mình những điều tốt đẹp, ý nghĩa.</p>	
	c. Sáng tạo: Có cách diễn đạt sáng tạo; thể hiện suy nghĩ sâu sắc, mới mẻ về vấn đề nghị luận.	0.5
	d. Chính tả, dùng từ, đặt câu: Đảm bảo quy tắc chính tả, dùng từ, đặt câu	0.5
2	Bài Nghị luận văn học	12.0
	a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận Có đủ các phần mở bài, thân bài, kết bài. Mở bài nêu được vấn đề, thân bài triển khai được vấn đề, kết bài kết luận được vấn đề.	1.5
	<p>b. Xác định đúng vấn đề; triển khai vấn đề thành các luận điểm; vận dụng tốt các phương thức biểu đạt; kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng.</p> <p>Cấu trúc bài viết gợi ý:</p> <p>- Giới thiệu vấn đề nghị luận: Tác phẩm văn học phản ánh sự sinh sôi, phát triển của cuộc sống.</p> <p>- Phân tích tác phẩm để chỉ ra sự sinh sôi, phát triển của cuộc sống được phản ánh trong đó. Vd:</p> <p>+ <i>Sang thu</i>: Sự chậm chạp, êm ả của dòng sông, sự vội vã, gấp rút của đàn chim phối hợp cùng hình ảnh “đám mây mùa hạ vắt nửa mình sang thu” ghi lại khoảnh khắc giao mùa đã tạo nên một nét thu chân thực, sinh động, mới mẻ. Mùa thu dần hòa vào đất trời với những nét êm nhẹ: nắng trải đầy vàng óng ánh, mang hơi thở ấm áp, mưa giảm dần chứ không ào ạt, xối xả và sấm không còn vang rền mà lặng dần trên những hàng cây đứng tuổi.</p> <p>+ <i>Mùa xuân nho nhỏ</i>: Hình ảnh đất nước nổi bật với không khí náo nức, khẩn trương khi bước vào mùa xuân mới vừa bảo vệ vừa dựng xây Tổ quốc. Hai nhiệm vụ ấy đặt nặng trên vai của “người cầm súng” và “người ra đồng”, những người đã gieo mùa xuân, bảo vệ mùa xuân, tạo nên sức sống mùa xuân trên mọi miền đất nước. Từ đó, đất nước tỏa rạng lung linh như vì sao “cứ đi lên phía trước”, trường tồn, bất diệt.</p> <p>- Các tác phẩm đã phản ánh sự sinh sôi, phát triển của cuộc sống bằng hình thức đa dạng: truyện, thơ; bằng kết cấu linh hoạt, sáng tạo...</p> <p>- Đánh giá, khẳng định vấn đề.</p>	9.0
	c. Sáng tạo: Có cách diễn đạt sáng tạo; thể hiện suy nghĩ sâu sắc, mới mẻ về vấn đề nghị luận,...	1.0
	d. Chính tả, dùng từ, đặt câu: Đảm bảo quy tắc chính tả, dùng từ, đặt câu.	0.5